

۲۸۵

1184

۳۰۰۰

۴

۲۴۷

دارالکتب

کتابخانه

www.ketab.ir



سرشناسه : محمّدی ری شهری، محمّد، ۱۳۲۵-
عنوان ونام پدیدآور : فرهنگ نامه تهجد (شب زنده داری) / محمّدی ری شهری؛
همکار و مترجم مرتضی خوش نصیب.
مشخصات نشر : قم : موسسه علمی - فرهنگی دارالحدیث. سازمان چاپ ونشر، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری : ۲۴۷ ص.

ISBN: 978 - 964 - 493 - 860 - 3

وضیعت و دست نویسی : فیفا

یادداشت : فارسی - عربی.

یادداشت : کتابخانه : ۲۱۳.

موضوع : نماز شب

شناسه افزوده : خوش نصیب، مرتضی، ۱۳۴۱-

شناسه افزوده : موسسه علمی - فرهنگی دارالحدیث. سازمان چاپ ونشر

رده بندی کنگره : ۱۳۹۴ ف۳م/۷/۱۸۷ BP

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۳۵۳

شماره کتاب شناسی ملی : ۴۰۸۵۴۴۹

۳

فلسفه نامه

۶

(شب زنده داری)

فارس - عربی

محمدی ای شهری

همکار و مترجم

مرغی خوش نصیب

فرهنگ نامه تهجد (شب زنده داری) (فارسی - عربی)



تألیف: محمد محمدی ری شهری
همکار و مترجم: مرتضی خوش نصیب
تحقیق: پژوهشکده علوم و معارف حدیث

بازبینی نهایی: سید مجتبی غیوری
صفحه آرا: علی اکبری
ویراستار: حسین پورشریف
نمونه خوان: علی نقی پارسا نیا، محمدعلی دباغی، رعد بهبهانی
خوش نویس: حسن فرزنانگان

ناشر: سازمان چاپ و نشر دارالحدیث
چاپ: چهارم / ۱۳۸۸
چاپخانه: دارالحدیث
شمارگان: ۳۰۰۰
قیمت: ۲۴۰۰۰ تومان



مؤسسه انشائی دارالحدیث

دفتر مرکزی: قم، میدان شهدا، خیابان معلم، پلاک ۱۲۵، تلفن: ۰۲۵ - ۳۷۷۴۰۵۲۳ / فاکس:

۰۲۵ - ۳۷۷۴۰۵۷۱ / ص.پ ۴۴۶۸ / ۳۷۱۰۵

نمایشگاه دانشی علوم حدیث (قم، خیابان معلم، تلفن: ۰۲۵ - ۳۷۷۴۰۵۴۵، فروشگاه شماره «۲»:

(قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف، پلاک ۲) تلفن: ۰۲۵ - ۳۷۸۴۲۳۰۹ /

۰۲۵ - ۳۷۸۴۲۳۱۰

فروشگاه شماره «۳» (شهر ری، حرم حضرت عبدالعظیم حسنی، شرقی ۷) تلفن:

۰۲۱ - ۵۵۹۵۲۸۶۲


فروشگاه شماره «۴» (شهر ری، حرم حضرت عبدالعظیم حسنی، غربی ۷) تلفن:

۰۲۱ - ۵۱۲۲۴۴۹۳

<http://darolhadith.ir>

darolhadith.20@gmail.com

ISBN: 978 - 964 - 493 - 860 - 3

<http://shop.darolhadith.ir> 

* کلیه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.



۹ ۷۸۹۶ ۴۹۳۸ ۶۰۳۰۴۰

فهرست اجمالی

۷	پیش‌گفتار
۹	درآمد
۲۳	فصل یکم: تشویق به شب زنده‌داری
۱۱۱	فصل دوم: ویژگی‌های نماز شب
۱۱۷	فصل سوم: آثار نماز شب
۱۳۷	فصل چهارم: چگونگی به جای آوردن نماز شب
۱۸۱	فصل پنجم: آداب نماز شب
۲۱۳	فصل ششم: عوامل محرومیت از نماز شب
۲۲۳	فهرست منابع و مآخذ

پیش‌گفتار

فرهنگ‌نامه، کتابی است که حاوی، دانش، فرهنگ^۱ و حکمت باشد و «فرهنگ‌نامه تهجد» یا شب‌زنده‌داری، قطره‌ای است از دریای علوم و معارف ناب اسلامی و مدخلی^۲ دیگر از دانش‌نامه قرآن و حدیث که به صورت مستقل، منتشر می‌شود. در این دانش‌نامه، واژه‌ها و اصطلاحاتی که در قرآن و احادیث، کاربرد گسترده‌ای دارند، به ترتیب الفبایی، با نظمی نوین و با ذکر نمونه کاربردها (شواهد)، معناشناسی و تحلیل و تبیین می‌گردند. در لابه‌لای این دانش‌نامه، برخی مدخل‌ها، از کاربرد فرهنگی ریژه و بسامد استفاده بالاتری برخوردارند، بدین معنا که عموم مسلمانان و یا گروه‌های خاصی از آنان، به صورت شبانه‌روزی و گسترده، با آنها، سر و کار دارند. در راستای تصحیح و تقویت فرهنگ عمومی جوامع اسلامی، ارائه معارف مربوط به این گونه واژه‌ها و اصطلاحات، ضرورتی دوچندان دارد. با این نگاه، چنین مدخل‌هایی از دانش‌نامه، انتخاب می‌شوند و به صورت کتاب‌های مستقل در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گیرند.

گفتنی است که در این سلسله آثار، برای آنچه مربوط به رفتار یا احوال خاص است (مانند: ادب، اذان، شادی و آرزو)، نام «فرهنگ‌نامه» و برای آنچه

۱. فرهنگ: علم؛ دانش؛ ادب؛ تربیت؛ پدیده کلی پیچیده‌ای از آداب، رسوم، اندیشه، هنر و شیوه زندگی که در طی تجربه تاریخی اقوام، شکل می‌گیرد و قابل انتقال به نسل‌های بعدی است (ر.ک: لغت‌نامه دهخدا، فرهنگ معین و فرهنگ بزرگ سخن، واژه فرهنگ).

۲. در دانش‌نامه‌ها، به هر واژه اصلی که توضیحی (مقاله‌ای) در ذیل خود دارد، «سرواژه» یا «مدخل» می‌گویند. به مجموع سرواژه و توضیح، بر روی هم نیز «مدخل» گفته می‌شود (ر.ک: فرهنگ بزرگ سخن، واژه مدخل).

مربوط به گروه‌های اجتماعی (مانند: کارگران، بسیجیان، جوانان و کودکان) می‌شود و یا آموزه‌های حکیمانه پیشوایان بزرگ اسلام یا حکمای بزرگ الهی (چون لقمان حکیم) را ارائه می‌نمایند، نام «حکمت‌نامه» را برگزیدیم. فرهنگ‌نامه «تهجد»،^۱ یکی دیگر از مجموعه فرهنگ‌نامه‌هایی است که با هدف تصحیح و تقویت فرهنگ ارزش‌های رفتاری، در دست تدوین‌اند. این فرهنگ‌نامه، در شش فصل، رهنمودهای قرآن و احادیث اسلامی را در باره ارزش فرهنگ شب‌زنده‌داری و آداب آن به صورتی نسبتاً جامع و با نظمی نوین ارائه می‌کند.

تقدیر و سپاس

از همه همکاران عزیز و بزرگوارم در «پژوهشکده علوم و معارف حدیث» و مدیریت آماده‌سازی کتاب که در پدید آوردن این اثر و ساماندهی نهایی آن نقش داشته‌اند، صمیمانه سپاس‌گزار می‌کنم، بویژه فاضل‌گران‌قدر جناب آقای مرتضی خوش‌نصیب که نگارش این فرهنگ‌نامه با همکاری ایشان صورت گرفته، و افزون بر این، ترجمه رسای ایشان، زمینه بهره‌مندی پارسی‌زبانان را نیز از کتاب فراهم آورده است.

از خداوند متان برای همه دست‌اندرکاران، پاداشی در خور فضل حضرتش خواهانم.

رَبَّنَا! تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ.

محمدی ری شهری

سیزدهم مرداد ماه ۱۳۹۰

هجدهم شوال ۱۴۳۶

۱. تاکنون، فرهنگ‌نامه‌های: ادب، اذان، آرزو، مسجد، بصیرت، امنیت ملی، مهمانی و جمعه منتشر شده‌اند و در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته‌اند.

فهرست تفصیلی

۷	پیش‌گفتار
۹	درآمد

فصل یکم: تشریح به شب زنده‌داری

۲۳	۱/۱ فضیلت عبادت شبانگهی
۳۱	۲/۱ سفارش به عبادت شبانه
۴۱	۳/۱ فضیلت شب‌زنده‌دار
۵۷	۴/۱ پاداش بزرگ شب‌زنده‌داری
۶۷	۵/۱ اهتمام پیامبر ﷺ به شب‌زنده‌داری
۷۷	۶/۱ اهتمام اهل بیت <small>علیهم‌السلام</small> به شب‌زنده‌داری
۹۷	۷/۱ اهتمام یاران امام مهدی <small>علیه‌السلام</small> به شب‌زنده‌داری
۹۷	۷/۱ نکوهش کسی که شب‌زنده‌داری نمی‌کند
۱۰۱	۸/۱ فضیلت بیدار کردن خانواده برای شب‌زنده‌داری
۱۰۵	۹/۱ دعا جهت بیدار شدن برای عبادت شبانه
۱۰۷	۱۰/۱ پاداش نیت نماز شب

فصل دوم: ویژگی‌های نماز شب

۱۱۱.....	شرافت مؤمن	۱/۲
۱۱۱.....	شادمانی مؤمن	۲/۲
۱۱۳.....	زیور دنیا و آخرت	۳/۲
۱۱۵.....	نور آسمانیان	۴/۲

فصل سوم: آثار نماز شب

۱۱۷.....	گناه‌زدایی	۱/۳
۱۱۹.....	نورانیت چهره	۲/۳
۱۱۹.....	روشنی دل	۳/۳
۱۲۱.....	برطرف کردن عذاب	۴/۳
۱۲۳.....	اجابت دعا	۵/۳
۱۲۳.....	نزدیک شدن به خداوند	۶/۳
۱۲۵.....	دوستی خدا	۷/۳
۱۲۵.....	بهره‌مندی از نعمت آخرت	۸/۳
۱۲۹.....	افزایش روزی	۹/۳
۱۲۹.....	سلامت جسمانی	۱۰/۳
۱۳۱.....	مجموعه‌ای از آثار نماز شب	۱۱/۳

فصل چهارم: چگونگی به جای آوردن نماز شب

۱۳۷.....	تعداد رکعت‌های نماز شب	۱/۴
۱۴۷.....	قرائت در نماز شب	۲/۴

۱۵۳	آمزش خواهی در نماز وتر	۳ / ۴
۱۵۹	دعا در نماز وتر	۴ / ۴
۱۶۹	دعا بعد از پایان یافتن نماز شب	۵ / ۴

فصل پنجم: آداب نماز شب

۱۸۱	آمادگی شب زنده داری	۱ / ۵
۱۹۱	رایت وقت نماز شب	۲ / ۵
۱۹۱	انتخاب بهترین ساعات نماز شب	۳ / ۵
۱۹۷	نماز کسی که اندکی پیش از سپیده دم برخاسته	۴ / ۵
۲۰۱	نماز شب خواندن به حالت سواره	۵ / ۵
۲۰۱	به جا آوردن قضای نماز شب	۶ / ۵
۲۰۵	زود هنگام خواندن نماز شب	۷ / ۵

فصل ششم: عوامل محرومیت از نماز شب

۲۱۳	گنه کاری	۱ / ۶
۲۱۵	وسوسه شیطان	۲ / ۶
۲۱۷	پرخوری	۳ / ۶
۲۱۹	پیشگیری از خود پسندی	۴ / ۶
۲۲۳	فهرست منابع و مآخذ	